
XII Międzynarodowy Kurs Wakacyjny Uniwersytetu Warszawskiego dla Sławistów.

Biuletyn Polonistyczny 10/30, 84-89

1967

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

3. MIĘDZYNARODOWY KURS WAKACYJNY UNIwersYTETU WARSZAWSKIEGO DLA SŁAWISTÓW

W dniach od 27 sierpnia do 24 września 1967 r. odbył się XII Międzynarodowy Kurs Wakacyjny dla Sławistów, zorganizowany przez Studium Języka i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców istniejące przy Uniwersytecie Warszawskim. W Kursie, podobnie jak w latach ubiegłych, ale przy zwiększonym limicie uczestników, wzięli udział wykładowcy, lektorzy języka i literatury polskiej, tłumacze oraz studenci sławistyki z 20 krajów (Austrii, Belgii, ČSRS, Danii, Finlandii, Francji, Holandii, Jugosławii, NRD, NRF, Berlina Zachodniego, Norwegii, Rumunii, Szwecji, USA, Węgier, Wielkiej Brytanii, Włoch, ZSRR). W Kursie uczestniczyły 102 osoby - na zasadzie umów kulturalnych, stypendiów wymiennych, stypendiów Uniwersytetu Warszawskiego lub na zasadzie pełnej odpłatności - oraz zaproszeni goście w liczbie 18 (wśród nich docent z Uniwersytetu w Tokio). Spośród 120 uczestników przeszło połowę stanowili samodzielni i pomocniczy pracownicy naukowcy, doktoranci i absolwenci sławistyki, kilku tłumacze, redaktorzy audycji radiowych sekcji polskiej, redaktorzy wydawnictw itp. oraz przeszło 50-osobowa grupa studentów sławistyki.

Zgodnie ze zwyczajem, i tegoroczny XII Międzynarodowy Kurs dla Sławistów odbywał się w dwu głównych ośrodkach uniwersyteckich: Warszawie i Krakowie. Poza tym uczestnicy mieli możliwość zwiedzenia Wilanowa, Żelazowej Woli, Oświęcimia, Nowej Huty, Pieskowej Skały i Zakopanego (pobyt dwudniowy, z wycieczkami w Tatry). Wielką atrakcją dla uczestników Kursu było zwiedzanie Wawelu pod kierunkiem prof. J. Szablowskiego, poprzedzone jego 2-godziną prelekcją, oraz wycieczka do Kadzidłowa, połączona m.in. z występami zespołu kurpiowskiego.

Podczas trwania Kursu wygłoszono cykl wykładów językoznawczych i historycznoliterackich. Zgodnie z dezyderatami uczestników ubiegłorocznego Kursu, wprowadzono po raz pierwszy - oprócz konwersatoriów językowych - konwersatoria historycznoliterackie, zapoznając na nich słuchaczy ze stanem badań nad poszczególnymi okresami literatury oraz z czołowymi utworami literatury polskiej od czasów Odrodzenia do wybuchu drugiej

ojny światowej. Zwiększono również liczbę godzin przeznaczonych na analizę tekstów literatury współczesnej. Zgodnie z życzeniami uczestników Kursu w tym roku nastąpiła intensyfikacja nauczania języka polskiego: prócz obowiązkowych lektoratów, zorganizowanych na kilku różnych poziomach, wprowadzono obowiązkowe godziny konwersacji z języka polskiego dla osób słabo znających język i mających z tych względów utrudnione uczestnictwo w wykładach.

Dla dokładniejszej orientacji w tematyce prelekcji wygłoszonych podczas trwania XII Międzynarodowego Kursu dla Sławiistów podajemy poniżej pełny wykaz wykładowców i tytuły wygłoszonych przez nich wykładów.

doc. dr Zbigniew Sudolski
Uniwersytet Warszawski

*

A. Wykłady i konwersatoria z zakresu językoznawstwa

Prof.dr W.Doroszewski	- O poznawczej funkcji języka...	3 g.
Prof.dr P.Zwoliński	- Warsztat polonistyczny, przegląd ostatnich wydawnictw, kierunki badań językoznawczych prowadzonych w Polsce	2 g.
Prof.dr St.Skorupka	- Wybrane zagadnienia z zakresu polskiej frazeologii	2 g.
Doc.dr H.Kurkowska	- Aktualne zagadnienia kultury języka w Polsce	1 g.
Doc.dr M.Szymczak	- Udział Mazowsza w kształtowaniu się polskiego języka literackiego	1 g.
Dr M.Jeżowa	- Dawne dialekty lechickie	1 g.
Dr J.Puzynina	- Analiza znaczeniowa nazw czynności w języku polskim	1 g.
Dr D.Buttler	- Zmiany składniowe zachodzące we współczesnym języku polskim	1 g.
Dr I.Bellert	- Problemy nowoczesnej składni..	1 g.
Doc.dr H.Kurkowska	- Podstawowe wiadomości z fonetyki i morfologii języka polskiego	6 g.

Doc.dr H.Kurkowska Doc.dr M.Szymczak Dr B.Bartnicka	- Konwersatorium językowo-stylistyczne	
Doc.dr M.Szymczak	- Interpretacja tekstów staropolskich	6 g.
Doc.dr M.Szymczak	- Interpretacja tekstów gwarowych	6 g.
Prof.dr Z.Klemensiewicz	- Właściwości językowe polskiej poezji nowatorskiej	2 g.
Prof.dr J.Safarewicz	- Rola łaciny w dziejach języka polskiego	2 g.
Prof.dr St.Urbańczyk	- Zmiany fonetyczne i morfologiczne zachodzące we współczesnym języku polskim	2 g.
Prof.dr M.Karaś	- Badania onomastyczne w Polsce powojennej	2 g.
Prof.dr F.Sławski	- Z badań nad etymologią polskiego słownictwa	2 g.
Prof.dr A.Zaręba	- Wpływy polskie na języki obce	1 g.
Doc.dr A.Heinz	- Charakterystyka polskiego systemu deklinacyjnego	1 g.
Dr M.Radłowski	- Związki językowe polsko-łuszyckie	2 g.

B. Zajęcia z zakresu literaturoznawstwa i historii kultury polskiej

I. Z zagadnień nauki o literaturze polskiej

Prof.dr T.Ulewicz	- Literatura polska czasów humanizmu i renesansu (charakterystyka ogólna)	2 g.
Prof.dr J.Krzyżanowski	- Polska epika barokowa	2 g.
Prof.dr Z.Libera	- Zagadnienie stylu w literaturze polskiego Oświecenia..	1 g.
Doc.dr M.Straszewska	- Liryka Cypriana Kamila Norwida	2 g.

Prof.dr J.Magnuszewski	- Z sukcesów "Marii" Malczewskiego w Słowiańszczyźnie..	1 g.
Prof.dr J.Z.Jakubowski	- Stanisław Wyspiański na tle dramatu europejskiego.....	2 g.
Prof.dr J.Z.Jakubowski	- Władysław Stanisław Reymont, polski laureat nagrody Nobla	1 g.
Doc.dr St.Frybes	- Powieści historyczne Stefana Żeromskiego	2 g.
Dr A.Lam	- Z problemów polskiej literatury międzywojennej	2 g.
Mgr Jan Błński	- Z zagadnień najnowszej literatury polskiej	2 g.
Włodzimierz Maciąg	- Współczesna powieść polska	2 g.
Prof.dr S.Fiszman	- Ze stosunków literackich polsko-rosyjskich w XVII w.	1 g.
Prof.dr Z.Szmydtowa	- Poetyka gawędy polskiej....	1 g.
Prof.dr M.Janion	- Marksizm a strukturalizm...	2 g.
Artur Międzyrzeczki	- O przekładzie poetyckim....	2 g.

II. Z historii i kultury polskiej

Prof.dr J.Szablowski	- Wawel - jego znaczenie dla historii, kultury i sztuki polskiej	2 g.
Prof.dr E.Rostworowski	- Tło historyczne upadku polskiej Rzeczypospolitej szlacheckiej	2 g.
Prof.dr K.Piwocki	- Polska sztuka ludowa	2 g.

III. Z problemów współczesności

Dr A.Ślisz	- Udział Polaków w Rewolucji Październikowej	2 g.
Doc.dr J.Pajestka	- Aktualne problemy ekonomiczne PRL	2 g.
Doc.dr H.Blumówna	- Polska plastyka współczesna	2 g.
Dr S.Jarociński	- Współczesna muzyka polska..	2 g.
Konstanty Puzyna	- Współczesny teatr polski...	2 g.
Rektor UW, prof.dr St.Turski	- Uniwersytet Warszawski	1 g.

Prof.dr K.Estreicher - Tradycje i współczesność Uniwersytetu Jagiellońskiego..... 2 g.

Interpretacje tekstów współczesnej literatury polskiej

Dr A.Lam - Wybrane utwory poetyckie 6 g.

1. J.Przyboś - "Jasność" (z tomu "Więcej o manifest")
2. K.K.Baczyński - "Ballada o rzece" (z tomu "Utwory zebrane")
3. T.Różewicz - "Odwiedziny" (z tomu "Czerwona rękawiczka")
4. Z.Herbert - "Mona Liza" (z tomu "Studium przedmiotu")
5. St.Grochowiak - "Podziemni" i "Nauka sejsmografii" (z tomu "Agresty")
6. E.Bryll - "Broda" (z tomu "Twarz nie odsłonięta")

Wybrane utwory prozą 6 g.

Mgr A.Makowiecki

1. K.Filipowicz - z tomu "Mój przyjaciel i ryby" (s.28-33)
2. T.Nowak - "Podróż do miejsca urodzenia" (z tomu "W puchu Alleluja", cz.2 i 3, s.7-11)
3. W.Żukrowski - z tomu "Szczęściarz" (s.120-131)

Dr J.Rohoziński

4. J.Iwazkiewicz - "Kościół w Skaryszewie" ("Twórczość" 1967, nr 2)
5. A.Brycht - "Powrót" (z tomu "Dancing w kwaterze Hitlera")
6. R.Bratny - Część piąta (z tomu "Życie raz jeszcze")

Konwersatorium historycznoliterackie

1. Dr M.Grabowska - Warsztat naukowy historyka literatury polskiej 2 g.
2. Dr M.Grabowska - Współczesne polskie czasopisma literackie i naukowe 2 g.
3. Dr J.Rytel - Literatura staropolska 4 g.
4. Mgr J.Ziętarska - Oświecenie 4 g.
5. Doc.dr Z.Sudolski - Romantyzm 6 g.

6. Mgr A.Makowiecki	- Pozytywizm	6 g.
7. Doc.dr R.Taborski	- Młoda Polska	4 g.
8. Dr A.Nofer-Ladyka	- Literatura międzywojenna	6 g.

4. POLONISTYKA ZA GRANICĄ

A. Jean B.Neveux: Zagadnienie stosunków między Polakami a Niemcami w dziele Henryka Sienkiewicza, pisarza XIX wieku

(Streszczenie pracy habilitacyjnej, obronionej w Sorbonie 20 maja 1967 r. Rozprawa ta została napisana dla "Annales de l'Université de Paris". W formie przerobionej ukaże się drukiem jako pierwszy tom dwutomowego studium pt."Polacy, Niemcy i Sienkiewicz", s.VIII + 650).

Główne tezy pracy brzmią następująco:

- 1) W latach 1863-1900 stosunki między Polakami a Niemcami charakteryzowało obustronne niezdecydowanie co do samej definicji Polski i Niemiec.
- 2) Sienkiewicz interesował się problemem niemieckim jedynie w ramach Królestwa (Polska "rosyjska"), i to znacznie bardziej z punktu widzenia rozwoju spraw samych Polaków niż z punktu widzenia ich stosunków z Niemcami.
- 3) Sienkiewicz znacznie bardziej przysłużył się swojej ojczyźnie przez ogromne osiągnięcia w dziedzinie języka i literatury polskiej niż przez poruszanie w swoich dziełach tematów politycznych, dotyczących stosunków polsko-niemieckich.

Rozprawa podzielona jest na cztery księgi.

W pierwszej omówiono debiuty literackie pisarza oraz początki jego biografii, kładąc nacisk na ówczesną sytuację Polski i na jej kontakty ze światem germańskim (Heine, prowincje polskie państwa pruskiego).

W drugiej prześledzono karierę Sienkiewicza - w latach 1873-1881 - jako dziennikarza oraz w dziedzinie ściśle pojętej literatury, jego podróże i stosunki z ówczesnym środowiskiem polskim, tak w kraju, jak za granicą.